

Zitting 2001-2002

6 februari 2002

BEKNOPT VERSLAG

BUITENGEWONE PLENAIRE VERGADERING

PLECHTIGE HULDE

- aan de heer Herman De Loor voor zijn twintig jaar parlementair mandaat
- aan de heer Gilbert Bossuyt voor zijn twintig jaar parlementair mandaat
- aan de heer Francis Vermeiren voor zijn twintig jaar parlementair mandaat
- aan de heer André Denys voor zijn twintig jaar parlementair mandaat
- aan de heer Norbert De Batselier voor zijn twintig jaar parlementair mandaat

**BUITENGEWONE PLENAIRE
VERGADERING VAN WOENSDAG 6
FEBRUARI 2002**

**Voorzitterschap van de heer Johan De Roo, eerste
ondervoorzitter**

- *De vergadering wordt geopend om 11.07 uur.*

**HULDE AAN DE HEREN NORBERT DE
BATSELIER, ANDRÉ DENYS, FRANCIS
VERMEIREN, GILBERT BOSSUYT EN
HERMAN DE LOOR VOOR HUN TWINTIG
JAAR PARLEMENTAIR MANDAAT**

De voorzitter : Wij brengen hulde aan de heren Norbert De Batselier, André Denys, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt en Herman De Loor voor hun twintig jaar parlementair mandaat.

- *De jubilarissen vervoegen de vergadering en nemen plaats. (Applaus op alle banken)*

Gelukwensen

De voorzitter : Naar aanleiding van deze plechtige huldiging heb ik gelukwensen ontvangen van de heer Herman De Croo, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van de heer Armand De Decker, voorzitter van de Senaat en van de heer Alfred Evers, voorzitter van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap.

- *De voorzitter leest de telegrams voor.*

Lofredes

De voorzitter : Mijnheer De Loor, beste Herman,

Als burgemeester en als volksvertegenwoordiger is een van uw grootste bezorgdheden het contact met de bevolking. Een praktische instelling en de sociale dimensie zijn twee invalshoeken die bij u centraal staan.

Na uw opleiding ging u aan de slag als medewerker bij het nationaal secretariaat van de Algemene Centrale van het ABVV. Enkele jaren later werd u aangesteld als vakbondssecretaris voor het gewest Aalst, een functie die u nog altijd aanspreekt, want toen De Standaard u vroeg wat u het liefst zou doen buiten uw huidige taak, dan antwoordde u resoluut : vakbondssecretaris. Het is dan ook begrijpelijk dat de politieke microbe u snel te pakken kreeg.

In 1970 waren er gemeenteraadsverkiezingen en u werd onmiddellijk verkozen als gemeenteraadslid in Zottegem. U begon uw politieke carrière vanuit de oppositiebanken maar dat is altijd een goede leerschool. Van 1977 tot 1980 was u schepen van Welzijnszorg en Onderwijs, en van 1980 tot 1982 eerste schepen. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 1982 werd u voor de eerste keer burgemeester van Zottegem. Van 1989 tot 2000 zat u weer een tijdje in de oppositie, maar op 1 januari 2001 werd u opnieuw burgemeester van de Egmontstad.

De stap naar het grote politieke toneel zette u in 1981. Van 1981 tot 1987 was u volksvertegenwoordiger voor het kiesarrondissement Aalst. In 1987 stapte u over naar de Senaat en werd u senator voor het kiesarrondissement Aalst-Oudenaarde.

Door het dubbelmandaat was u van 1981 tot 1991 tevens lid van de Vlaamse Raad, waar u tijdelijk Tweede Ondervoorzitter en drie jaar lang secretaris was. U had zitting in tal van commissies waaronder Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, Samenwerking, Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreegeving en in de werkgroep Alternatieve financiering sociale huisvesting.

In 1991 was u lijsttrekker voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers maar u nam ontslag als kamerlid ten voordele van een collega. Na coöptatie kwam u in de Senaat als provinciaal senator voor Oost-Vlaanderen. Begin 1992 werd u quaestor van die eerbiedwaardige parlementaire instelling.

Ook u koos bij de verkiezingen van 21 mei 1995 voor het Vlaams Parlement. Als Vlaams volksvertegenwoordiger was u vast lid en secretaris van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid, waar men altijd kon rekenen op uw trouwe aanwezigheid. In 1999 werd u als lijsttrekker voor het Vlaams Parlement opnieuw verkozen tot Vlaams volksvertegenwoordiger.

In de talrijke commissievergaderingen toont u een grote kennis van zaken van het lokale beleid en het huisvestingsbeleid. U hebt altijd aandacht en begrip voor de lokale problemen : de gemeente was en is voor u de basis van de democratie. Lokaal is geen synoniem voor minder belangrijk : de zorg voor uw kieskring, uw provincie en uw mensen is belangrijk, zonder dat u daarbij de ruimere context uit het oog verliest. U vond en vindt dat het Vlaams Parlement

daar aandacht voor moet hebben. Het belang van een lokaal mandaat beschreef u in een opiniestuk als volgt : "Het lijkt mij voor een parlementslid geen overbodige luxe om voeling te hebben met het bestuurlijk gebeuren in een gemeente. De tijd van confrontatie tussen de bestuursniveaus is veraf. Efficiënt besturen steunt integendeel op samenwerking. Kennis bevordert die samenwerking."

Uw inzet voor het lokale bestuur blijkt ook uit feit dat u vanaf het prille begin betrokken bent bij de ontwikkeling van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG). In het Vlaams Parlement wordt de VVSG wel eens het syndicaat van de gemeenten genoemd omdat ze altijd de gemeentelijke en stedelijke belangen verdedigt. Als ondervoorzitter van de VVSG kent u de syndicale wensen van de lokale besturen.

Het is een waar genoegen dat ik iemand die de kleine en de grote democratie, en de sociale bewogenheid hoog in het vaandel voert, na dit huldebetoon een ereteken mag overhandigen als blijk van onze waardering voor uw 20-jarige parlementaire inzet. Mag ik u in naam van het Vlaams Parlement het allerbeste toewensen voor de toekomst, zowel in Zottegem als in Brussel ? *(Applaus op alle banken)*

Geachte heer Bossuyt, beste Gilbert,

Vandaag wordt u gehuldigd voor de inzet die u de voorbije 20 jaar als volksvertegenwoordiger hebt getoond.

In uw studententijd kwam uw interesse voor sociale thema's al duidelijk tot uiting. U was lid van de Studenten Vakbeweging die over allerlei thema's filosofeerde. Als 20-jarige student in de rechten begon u al met het aanbieden van dienstbetoon, wat op zich opmerkelijk te noemen is. U wou uw juridische kennis delen met diegenen die het echt nodig hadden. Aanvankelijk wou u na uw opleiding advocaat worden, maar net voor de eedaflegging werd u gevraagd aan de slag te gaan voor de socialistische textielvakbond in Gent. U gaf her en der syndicale vorming en u bracht het al snel tot nationaal secretaris van de textielcentrale. In die periode leerden we mekaar sterk appreciëren en we bouwden mee aan het Textielplan.

Uit die periode heb ik een opmerkelijk citaat van u teruggevonden, dat tot op de dag van vandaag boekdelen spreekt. U zei : "Na een periode van

sociale welvaart merk je dat alles wat door een maatschappij werd opgebouwd, eigenlijk heel kwetsbaar is. Je moet je overtuiging daarin weten te situeren, ook politiek".

In de politiek bent u een tijdlang de benjamin geweest. Op 23-jarige leeftijd kwam u in 1971 in de gemeentepolitiek terecht. Na 12 jaar op de oppositiebanken kwam u in 1983 in de meerderheid. Eén legislatuur later mocht u zich burgemeester van Menen noemen. U kreeg de burgemeestersjerp opnieuw na de verkiezingen van 2000.

In 1981 werd u op 34-jarige leeftijd verkozen tot Kamerlid voor het kiesarrondissement Kortrijk. Van '81 tot '95 was u eveneens lid van de Vlaamse Raad. U was secretaris in het Bureau van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 1985 tot 1989; in 1989 werd u ondervoorzitter in dit Bureau en in 1994 SP-fractievoorzitter. U was lid van verschillende commissies waaronder Bijstand aan Personen, Binnenlandse Aangelegenheden en Algemene Zaken en Samenwerking. In 1993 nam u in de Vlaamse Raad de zware taak op van voorzitter van de onderzoekscommissie Kempische Steenkoolmijnen (KS), die moest onderzoeken waaraan de reconversiegelden voor de KS besteed werden.

In 1995 koos u voor het Vlaamse niveau en werd u verkozen tot Vlaams volksvertegenwoordiger voor de kieskring Roeselare-Tielt-Kortrijk. In het Vlaams Parlement bleef u tot voor kort fractievoorzitter en als dusdanig lid van het Uitgebreid Bureau. Die taak is nu weggelegd voor uw collega Bruno Tobback. Als fractievoorzitter trad u op de voorgrond als een gedegen bemiddelaar : een politicus die bezielend werkte, die over meer dan een behoorlijke dosis overredingskracht beschikte en verzoenend kon optreden. Het Belang van Limburg omschreef uw fractievoorzitterschap als volgt: "Voor een fractieleider in de meerderheid bestaat de kunst erin de regering te loven, maar tevens net voldoende kritiek in te bouwen om geloofwaardig te blijven en daar slaagt Gilbert Bossuyt met glans in."

Als vast lid van de commissies voor Reglement en Samenwerking, en Algemeen Beleid, Financiën en Begroting was u mede-indiener van heel wat moties, amendementen en voorstellen. Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota Financiën en Begroting 1999-2004 vroeg u zich af of sommige belastingen nog wel een bestaansreden hadden. U stelde daarbij als eerste dat het kijk- en luistergeld een belasting uit het verleden was. Naar aanleiding

van uw opmerkingen in het Vlaams Parlement werd in maart 2000 een motie unaniem aangenomen waarin wordt gevraagd dat de Vlaamse regering de organisatie van de inning van eigen belastingen en de fiscale decreetgeving terzake zou evalueren.

Beste Gilbert, uw gedrevenheid blijkt uit uw benadering van heel wat problemen. Uw belangstelling is ruim en wordt geïnspireerd door culturele en sociale openheid en door tolerantie. Daarom staat u zowel in Menen als in Brussel bekend als een dienstbaar volksvertegenwoordiger, als een burgemeester die zijn taak ernstig neemt en als een mens die de burgers die hem verkozen hebben, niet wil teleurstellen.

Het is me daarom een genoegen dat ik u na dit mondelinge huldebetoon een ereteken mag overhandigen als blijk van onze waardering voor uw twintigjarige inzet in onze parlementaire assemblees. *(Applaus op alle banken)*

Geachte heer Vermeiren, beste Francis,

Voor de politieke wereld bent u eigenlijk een laatbloeier. In een vorig leven was u immers verzekeringsinspecteur en zaakvoerder van een fiscaal bureau. In 1977 besliste u in het actieve politieke leven te stappen en na de gemeenteraadsverkiezingen werd u direct gebombardeerd tot schepen van Gemeenschapsbeleid. Enkele maanden later werd u ook provincieraadslid. Bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen van 1983 werd u burgemeester van Zaventem, een mandaat dat u tot vandaag met veel dynamisme uitoefent. Iedereen in dit halfroond is zich ervan bewust dat u de burgemeestersjerp draagt, want hoeveel keer werd u hier niet aangesproken als de burgemeester van Zaventem ? Het is toch wel vermeldenswaard dat u als burgemeester van een gemeente met een omvangrijke luchthaven oorspronkelijk een ontzettende vlieg angst had. Gelukkig hebt u die in de loop der jaren overwonnen, en bent u in meer dan één opzicht een hoogvlieger geworden.

In 1981 begint u uw parlementaire carrière als senator voor het arrondissement Brussel; in 1985 verhuist u naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers en in 1991 gaat u terug naar de Senaat. Als lid van de Vlaamse Raad was u actief in de commissie Financiën en Begroting, in de commissie Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreeetgeving, in de commissie Buitenlands Beleid, in de commissie Samenwerking, in de

werkgroep Brussel en in de commissie Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting. Toen de Brusselse Hoofdstedelijke Raad in 1994 een ordonnantie wenste te behandelen die het mogelijk maakte dat Brusselse taxibedrijven ook Vlaams grondgebied als uitvalsbasis namen, met name de omgeving van de luchthaven van Zaventem, hebt u hierop onmiddellijk gereageerd in de Vlaamse Raad. De betwiste ordonnantie werd uiteindelijk nooit in behandeling genomen, maar u bleef steeds alert voor mogelijke bevoegdheidsoverschrijdingen door de Brusselse taxa maatschappijen.

Vanaf 1994 was u ondervoorzitter van de Vlaamse Raad, een functie die u in het Vlaams Parlement vanaf 1995 bleef vervullen. Na de verkiezingen van 1999 werd u de voorzitter van de VLD-fractie in het Vlaams Parlement, in opvolging van de heer Denys. Momenteel werkt u mee in de commissies voor Reglement en Samenwerking; Brussel en de Vlaamse Rand; Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken; Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

Uw lidmaatschap van al die commissies maakt het al duidelijk : uw interesses zijn erg breed : van staatshervorming en institutionele problemen, over regelgeving en maatschappelijke zaken tot gemeentelijke gemeenschapszaken ! Die opsomming toont aan dat u een veelzijdig persoon bent. Maar uw ruime belangstelling blijkt ook uit andere engagementen. Zo werd u in 2000 voorzitter van de Gemeentelijke Holding. Daarnaast bent u de enthousiaste coach van de parlementaire basketbalploeg die het op geregelde tijdstippen opneemt tegen de verenigde pers. Naar ik uit goede bron vernomen heb, bent u zelfs peter van de Aalsterse basketbalploeg. Ik hoop dat die er ondertussen financieel bovenop is. U moet me na afloop van deze plechtigheid toch eens haarfijn uitleggen op welke manier basketbal een invloed uitoefent op de politiek. Ik kan er misschien nog wat van leren !

Ik veronderstel dat het geven van die uitleg wel geen probleem zal zijn voor u, want redenaarstalent hebt u te over. In een interview dat dateert uit het begin van de jaren 80 verklaarde u : "In mijn amper enkele weken oude ervaring in de Senaat heb ik wel al vastgesteld, dat de ene de andere met woorden poogt te overklassen. Welbespraaktheid kan inderdaad een gave zijn, maar op voorwaarde dat die wordt gebruikt voor het goede!"

Beste Francis, we weten dat 2001 in het algemeen,

maar ook voor u en uw gezin in het bijzonder, niet zonder problemen verliep. U was bovendien als burgemeester van Zaventem sterk betrokken bij de Sabena-tragedie. U hebt het hart op de juiste plaats en daarom hebt u samen met het gemeentebestuur het initiatief genomen om een sociale cel op te richten om het getroffen personeel op een menselijke manier te begeleiden. Vanuit het Vlaams Parlement wensen wij u in elk geval een meer voorspoedige 2002 toe.

Ik wil met veel nadruk zeggen dat wij u dankbaar zijn voor uw jarenlange inzet en dat wij u zo dadelijk, als waardering voor dit twintigjarige parlementaire mandaat, met veel genoegen het ereteken overhandigen. Oprecht het beste toegewenst ! (*Applaus op alle banken*)

Mijnheer Denys, beste André,

Het is mij een groot genoegen om vandaag een zeer aangename collega uit mijn streek te huldigen voor zijn twintigjarige actieve loopbaan in de politiek.

In 1977 betrad u de gemeentelijke politieke arena. In oude krantenknipsels vond ik een heel typerende omschrijving van u: "Een zitting van de Zultse raad met een toevallige afwezigheid van André Denys is als de spreekwoordelijke soep zonder zout." Zo kennen we u nog altijd. U bereidt alles grondig voor maar u neemt nooit een blad voor de mond. Recht door zee, ongebonden en kritisch zijn eigenschappen die u nooit zult verloochenen. Als jongste raadslid pleitte u tijdens een van uw eerste gemeenteraadszittingen voor meer informatie en meer inspraak van de burger in het lokale beleid. Die standpunten over participatie, inspraak en democratie vormen nog altijd de rode draad in uw politieke carrière.

In 1981 werd u op 33-jarige leeftijd - u was op dat moment samen met uw collega Etienne De Groot uit Boom de jongste verkozenen van het land - volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Gent-Eeklo. Het mooie en landelijke Zulte had voor de eerste maal in zijn geschiedenis een volksvertegenwoordiger in het verre Brussel. U was van meet af aan een actief parlementslid en na verloop van tijd werd u een persoonlijkheid in het politieke reilen en zeilen in Zulte en Brussel. U imponeerde iedereen door uw werkkraft en uw dossierkennis. Eerst ging uw aandacht vooral naar economische en financiële problemen - wat begrijpelijk is door uw professionele carrière als zaakvoerder van een leerlooierij langs de Gentse

Baan in Zulte -; later werd u ook specialist in de complexe materie van de staatshervorming.

Door het dubbelmandaat werd u vanaf 1981 ook lid van de Vlaamse Raad en vanuit uw sterke Vlaamse ingesteldheid maakte u al vlug een duidelijke keuze voor de Vlaamse Raad. Van 1985 tot 1995 was u de dynamische voorzitter van de PVV-, later VLD-fractie, in de Vlaamse Raad. U transformeerde in deze periode de PVV; later VLD-fractie, naar een echte Vlaamse fractie. Daarnaast zijn uw bijdragen in de plenaire vergaderingen altijd kritisch, alert en ad rem. Zo herinneren velen van ons nog uw bijdrage in de begrotingsbesprekingen waar u de schuldenberg vergeleek met een col buiten categorie; uw opmerkingen in het Aquafin-dossier; uw voorzitterschap van de commissie Binnenlandse Aangelegenheden; het mestdecreet; uw suggesties vanuit de werkgroep Verzuiling/ontzuiling; uw interesse in het mediadebat; uw gefundeerde stellingname voor meer federalisme en de heroïsche debatten over de Financieringswet. Zelfs nachtelijke commissievergaderingen konden uw werklust en gedrevenheid niet temperen. Hieraan ziet u allen dat we hier te maken hebben met een parlementslid dat, zoals hij het zelf dit weekend in de Financieel Economische Tijd zegt, na enkele jaren verliefd geworden is op het parlement.

Opmerkelijk in 1990 was uw anti-waфельzerresolutie. Deze resolutie was niet alleen van groot politiek belang maar tevens een primeur in de geschiedenis van de Vlaamse Raad. Naar aanleiding van deze resolutie ontstond voor de eerste keer een Vlaams front, waarbij duidelijk werd gezegd dat het moest gedaan zijn met het geven van middelen omdat men aan Franstalige zijde weigerde te saneren.

Telkens weer komt u naar voren als iemand die pleit voor een verdergaande democratisering en de ruimste openbaarheid maar vooral ook als iemand die steeds de Vlaamse belangen behartigt.

In 1995 verbaasde u dan ook niemand toen u resoluut koos voor het Vlaams Parlement waar u zich als fractieleider engageerde in diverse commissies en dossiers. In uitvoering van de beleidsnota van de voorzitter verdedigde u sterk de deontologische code. U maakte zelfs een persoonlijke affiche met de 10 geboden en verboden bij het verlenen van dienstbetoon. Het Mestactieplan heeft voor u geen geheimen meer. U roept op tot en denkt na over een verdere uitbreiding van bevoegdheden voor het Vlaams Parlement. U pleit

voor de afschaffing van de duivenbelasting en u profileerde zich op het vlak van de sport met een gefundeerde resolutie inzake de bestrijding van doping in de sportwereld. Sport is trouwens de nevenactiviteit bij uitstek voor u. Iedereen weet dat de wielersport voor u een passie is en niemand kan beter de politiek vergelijken met de wielersport dan u.

Na de verkiezingen van 1999 deed u afstand van het fractievoorzitterschap en werd u tweede ondervoorzitter van het Vlaams Parlement. Uitgebreid Bureau, Vast Bureau, af en toe de plenaire vergadering voorzitten : dat zijn allemaal taken die er als ondervoorzitter bijkomen naast uw dagelijkse parlementaire activiteiten. U aarzelt nooit uw standpunt te verdedigen en u doet dat zonder er doekjes om te winden, denken we maar aan het debat over de vinkensport. Dat valt nog het meeste op : hoe ouder u wordt, hoe energiever en authentiever. Dat belooft voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 en uw nieuwe gooi naar de burgemeestersjerp.

Beste André, in een interview met Bonanza verklaarde u dat u er trots op bent dat men u een Flandrien noemt. Welnu, het Vlaams Parlement is trots om hier vandaag een echte Flandrien te huldigen voor zijn werkkraft en creativiteit. Als politieke non-conformist dwingt u ons aller respect af. Ik wil dan ook met heel veel nadruk zeggen dat we u dankbaar zijn voor uw jarenlange inzet en dat we u dadelijk, als teken van waardering voor dit twintigjarige parlementaire mandaat, met veel genoegen het ereteken overhandigen. (*Applaus op alle banken*)

Mijnheer de voorzitter, beste Norbert,

Vandaag wordt u gehuldigd voor uw twintigjarige actieve parlementaire mandaat. Het is voor mij niet eenvoudig om binnen deze korte tijd een overzicht te geven van uw curriculum, want voor een huldiging die ten volle recht zou doen aan uw rijke loopbaan hebben wij een hele buitengewone plenaire vergadering nodig.

Als voormalig nationaal voorzitter van de Jongsocialisten en als kabinetschef bij minister Marc Galle was de politieke wereld geen onbekende meer voor u toen u vanaf 1977 gemeenteraadslid werd in Dendermonde. Sindsdien laat de politieke microbe u niet meer los. Na de verkiezingen van 1981 werd u SP- volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Dendermonde in de Kamer en door

het dubbelmandaat zetelde u tevens in de Vlaamse Raad. In 1981 was u tijdelijk secretaris van het Bureau van de Vlaamse Raad en lid van de commissie Economie en Tewerkstelling en van de commissie Samenwerking. In december 1985 werd u tweede ondervoorzitter van de Vlaamse Raad.

In het archief kon ik nalezen dat uw parlementaire initiatieven in die periode voornamelijk gericht waren op economisch beleid met een sterk Vlaams profiel : de steenkoolmijnen; de staal- en textielsector; de Boelwerf; ondernemingsraden; de veiligheid van de consument; rationeel energiegebruik enzovoort. Vanuit deze actieve betrokkenheid in de Vlaamse Raad kan men stellen dat u een belangrijke bijdrage geleverd hebt tot het aanscherpen van het Vlaamse profiel van de SP. U bent ook de denker-filosoof van de SP, die nieuwe paden durft aanwijzen.

Uw mandaat als volksvertegenwoordiger veranderde na de verkiezingen van 1987, want vanaf mei tot 18 oktober 1988 werd u federaal staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen. In december 1988 echter stapte u definitief over naar het Vlaamse niveau. U werd vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve en gemeenschapsminister voor Economie, Middenstand en Energie, een functie die u tot 21 januari 1992 uitoefende. U was als Vlaams minister een vurig pleitbezorger van het economische federalisme en u lag aan de basis van een reeks decreten die de rol van de Vlaamse overheid in het economische leven herdefinieerden.

Denken we maar aan de oprichting van het Grindfonds en aan uw actieve inzet voor een Vlaams technologiebeleid. Vanaf 21 januari 1992 tot 13 juni 1995 was u minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting.

Tijdens die regeerperiode profileerde u zich ook met het huisvestingsprogramma Domus Flandria, een project dat met gemengde financiering 10.000 sociale woningen wilde bouwen. Als Vlaams minister van Leefmilieu was u in de regering een sterke pleitbezorger van het decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, dat via het Mestactieplan voor het eerst zo sterk de aandacht vestigde op de deelproblemen van ons leefmilieu.

In 1988 motiveerde u uw toetreding tot de Vlaamse regering als volgt: "Het beleidsmatig betrokken zijn bij de executieve is voor de socialisten een must,

omdat wij proberen Vlaanderen uit te bouwen tot een milieuvriendelijker, democratischer en pluralistischer Vlaanderen dan vandaag het geval is."

Als Vlaams minister hebt u deze belofte zeker waar gemaakt. In 1995 deed u vrijwillig afstand van een ministerambt en maakte u een duidelijke keuze voor het Vlaamse parlementaire niveau. U werd de voorzitter van het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement. Bij de start legde u meteen als allereerste een beleidsnota op tafel om de werking van het parlement en de debatcultuur te verbeteren. De uitgangspunten van die nota vormden de basis voor een breed debat in de Vlaamse parlementaire gemeenschap, dat resulteerde in het rapport *De verfijning van de democratie*. In uitvoering van deze beleidsnota werd een deontologische code opgesteld en een deontologische commissie ingesteld; de Vlaamse Ombudsdienst en het Kinderrechtencommissariaat werden opgericht; themadebatten en actualiteitsdebatten kregen gestalte; het Vlaams Parlement voerde een sterk informatiebeleid met als doel de kloof tussen politiek en burger te dichten; door het openbaar maken van de commissievergaderingen werd een consequente glazenhuispolitiek gevoerd; enzovoort. Al deze maatregelen tonen aan dat u het Vlaams Parlement meer laat wegen op de totstandkoming van het Vlaamse beleid en dat het Parlement de brug moet worden naar de burger die vaak vervreemd van de politiek.

Graag vermeld ik een citaat van u dat de kracht van uw voorstellen en uw dynamiek weerspiegelt : "Het streven naar verdere democratisering vergt politieke moed en vormt een constante opdracht voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers, die terzake een bijzondere verantwoordelijkheid hebben. Pas wanneer zij er daadwerkelijk in slagen om de Vlamingen nauwer bij de politieke besluitvorming in Vlaanderen te betrekken, kan de staatshervorming een succes genoemd worden !". Uw onvermoeibare inzet blijkt eveneens uit het voorzitterschap van de volgende commissies : de Commissie voor Reglement en Samenwerking; de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting; de Interparlementaire Commissie voor de Nederlandse Taalunie en de Deontologische Commissie.

In 1999 bevestigde het Vlaams Parlement zijn vertrouwen in u en werd u opnieuw voorzitter van deze assemblee. U stelde opnieuw een sterke beleidsnota voor met de krachtlijnen van het beleid 1999-2004 van het Vlaams Parlement. Die nota wil

inspelen op de maatschappelijke uitdagingen van morgen en roept op om effectief werk te maken van een Vlaams politiek beleid, dat beantwoordt aan de behoeften van de burger.

Beste Norbert, in deze opsomming heb ik geprobeerd uw twintigjarige wetgevende en uitvoerende mandaat te beschrijven. Ik zou echter nog tal van initiatieven en interesses kunnen vermelden zoals uw publicaties over maatschappelijke, politiek-ideologische moderniseringsvraagstukken waar "Het Sienjaal" een mooi voorbeeld van is; uw werk als burgervader van Dendermonde en uw grote interesse voor kunst, literatuur en cultuur. Helaas ontbreekt mij de tijd hiervoor. Wars van mediabelangstelling, graven naar het diepere zijn, de kennis van het dossier en de zin van het beleid; en tegenstander van politieke spelletjes : dat zijn uw sterke punten.

Beste Norbert, ik heb u altijd bewonderd om uw manier van leiding geven, om uw constante keuze voor innovatie en verbetering, uw inspanningen voor meer solidariteit, verzoening en democratie en om uw onvermoeibare inzet voor Vlaanderen en dit Vlaams Parlement. Ik geef, mijnheer de voorzitter, beste Norbert, aan onze waardering voor u als grote medespeler in dit parlement, straks graag uiting door u de medaille voor uw twintigjarige parlementaire werk te overhandigen. Hartelijk dank. (*Applaus op alle banken*)

- *De voorzitter reikt de medailles uit aan de jubilarissen.*

Minister-president Patrick Dewael : Ik dank u voor de gelegenheid die me wordt geboden om mij namens de Vlaamse regering aan te sluiten bij de huldiging van vijf parlementsleden. Collega Johan De Roo heeft zonet op een schitterende wijze het overzicht gegeven van de welgevulde politieke carrières van de parlementsleden die we vandaag huldigen. Ik onderschrijf zijn woorden van lof en wil er hier kort nog enkele persoonlijke bemerkingen en appreciaties aan toevoegen.

Het quintet dat vandaag in de bloemetjes wordt gezet, heeft nauwelijks gemeenschappelijke kenmerken. Op het feit na misschien dat het uitsluitend om rode en blauwe parlementsleden gaat. Ik kan ze dus afschilderen als aanhangers van paars. Maar zelfs daar durf ik mijn hand niet voor in het vuur te steken.

Parlementsleden behoren, zoals de andere mensen,

tot een soort die zeer verscheiden is. De vijf parlementsleden die we huldigen voor hun twintigjarig parlementair mandaat, bekleden alle vijf een graad in de Leopoldsorde. Vier van hen zijn burgemeester. Bij drie van hen gaat het hart sneller kloppen als de Internationale wordt uitgevoerd. Twee van hen hebben hun sporen verdiend als fractieleider. Een van hen was in zijn mooie politieke carrière minister, zelfs minister-vice-president van de Vlaamse regering.

De politiek zit Gilbert Bossuyt in het bloed. Hij was al gemeenteraadslid in Menen vooraleer hij doctor werd in de rechten. Zijn socialistische overtuiging bracht Gilbert bij de textielarbeiderscentrale van het ABVV, waar hij nationaal secretaris werd. Tien jaar na zijn intrede in de gemeenteraad, legde Gilbert Bossuyt de eed af als volksvertegenwoordiger voor het kiesarrondissement Kortrijk. Hij schopte het verder tot secretaris en tot ondervoorzitter van de Kamer, en tot kamerfractieleider van de SP. Hij bleef ook de SP-fractie in het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement leiden. In september 2001 werd Gilbert in die hoedanigheid opgevolgd door Bruno Tobback. Dat Bossuyt inmiddels tot burgemeester van Menen was benoemd, een ambt dat hij ook al uitoefende van 1989 tot 1994, is daar niet vreemd aan.

Gilbert, als Tongenaar voel ik affiniteit met Menen. Tongeren en Menen zijn beide grensgemeenten. In feite zijn beide gemeenten in Vlaanderen elkaars tegenvoeters. Gilbert hecht veel belang aan het bestuur van zijn Menen. Dat kon ik onlangs nog ervaren toen ik een officieel bezoek bracht aan zijn gemeente. Dit bezoek werd overigens afgesloten met een uitstekend maal.

Ik herinner me nog goed hoe ik samen met Gilbert in de KS-commissie zitting had. Ik kon me daar vanuit de oppositie opstellen als de stroper. Vanuit de meerderheid speelde hij er meer de boswachter. Maar afhankelijk van de dossiers die op de tafel kwamen, kon ik aan zijn gezicht zien dat hij met mij wel van plaats wilde ruilen. Gilbert bedwong die neiging meestal. Hij bleef zijn rol van boswachter trouw.

Ik bewaar ook goede herinneringen aan Gilbert toen hij fractieleider was in dit halfroond. Gilbert was in de eerste plaats een coach, een ploegspeler zonder sterallures en zeker geen tafelspringer. Als fractieleider was hij loyaal aan het belang van zijn partij, dat onder zijn fractievoorzitterschap samenviel met het belang van de meerderheid. Om

een regering te laten weten wat zijn fractie van het geleverde werk vond, gebruikte Gilbert liever andere kanalen dan de massamedia. Voor Gilbert is het doel belangrijk, niet de manier om het doel te bereiken. Als hij het nodig vond, kon Gilbert in het parlement robuust en bruut uit de hoek komen. Maar hij bleef daarbij altijd correct. Het ga u goed ! (*Applaus op alle banken*)

Voor de voorzitter van dit parlement, Norbert De Batselier, is mijn achting groot. Norbert heeft alle politieke watertjes doorzwommen. Hij was een zeer begaafde jongeling. Dat komt uit zijn curriculum naar voren. Hij was assistent aan de VUB; docent aan een hogeschool; administrateur-generaal in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; directeur van het vormingsinstituut van het ABVV; kabinetschef en voorzitter van de jongsocialisten. Alle wegen lagen voor hem open : een academische carrière, een onderwijsloopbaan, een carrière in de ambtenarij, een syndicale topfunctie, een politieke loopbaan. Het werd het laatste. Maar Norbert bleef de talenten en beweegredenen koesteren uit zijn andere liefdes : zijn dossierkennis, zijn onderwijstalent, zijn sociale bewogenheid, zijn door een beter bestuur ingegeven Vlaamse reflex.

Als voormalig minister van Cultuur herinner ik me nog levendig de zogeheten inbraak van de socialistische ministers in de Vlaamse regering van PVV en CVP. Om de terugkeer van de socialisten in de nationale regering Martens VIII mogelijk te maken, had de CVP ingestemd met de intrede van de VU en van Luc Van den Bossche, Roger De Wulf én Norbert De Batselier in de Vlaamse regering. Die regering moest immers plots een afspiegelingscollege worden. Ik leerde daar als oppositieminister Norbert waarden als studax en technocraat. En ik herinner me nog dat, wanneer Norbert als chef de file van de socialisten het woord nam, de andere ministers zwegen. Met uitzondering misschien van Luc Van den Bossche. Tijdens die afspiegelingsregering heb ik me regelmatig de bedenking gemaakt dat een parse regering in Vlaanderen niet zo'n onmogelijke formule zou zijn als toen doorgaans werd gedacht.

Geen ander politicus dan Norbert heeft meer autoriteit en gezag om een parlement te leiden. Die prestigieuze functie geeft hem een grote vrijheid en de bewegingsruimte waar hij zo aan gehecht is. Als parlementsvoorzitter ligt de werking van de politiek en dit parlement in het bijzonder hem na aan het hart. Getuige daarvan de deontologische code die er onder zijn bewind kwam, of de invoering van

themadebatten en hoorzittingen. (*Applaus op alle banken*)

Herman De Loor kreeg het socialisme en het syndicalisme met de paplepel ingegoten. Hij verdiende zijn sporen in de socialistische vakbond en in de partij. Hij bouwde Zottegem uit tot een rood bastion. Dat de socialisten bij de verkiezingen van 1999 en de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 uitgroeiden tot de sterkste partij, was in belangrijke mate aan Herman te danken.

In het parlement ontpopte Herman zich als een nijvere werkmier op de achtergrond. Hij stelde ongeveer 300 schriftelijke en mondelingen vragen, en dwong respect af bij vriend en tegenstander als specialist Huisvesting en Binnenlandse Aangelegenheden.

Het lokale beleid was een bekommernis die na aan Hermans hart lag. Als burgemeester was hij in het begin van de jaren tachtig een van de eersten om te experimenteren met een paarse coalitie. Herman speelde ook een belangrijke rol bij de uitbouw van de VVSG tot een performante organisatie. Deze organisatie wordt ook wel eens oneerbiedig het syndicaat van de gemeenten genoemd. In het belang van de regering durf ik vragen om deze organisatie ook niet te performant te maken. Van harte proficiat ! (*Applaus op alle banken*)

André Denys is een van de meest kleurrijke figuren in dit parlement. André is een selfmade man, met het doorzettingsvermogen van de echte Flandriens. Als zaakvoerder van een leerlooierij ontwikkelde hij een liberale reflex. Maar de politieke microbe kreeg de bovenhand. André schopte het al gauw tot fractieleider. In de voorbije regeerperioden torste hij jaren het gewicht van de grootste oppositiefractie. Maar zijn tussenkomsten waren altijd constructief. Althans, dat beweert hij toch zelf. In de vorige regeerperiode was hij een van de drijvende krachten achter de commissie voor staats hervorming. Denys werkte zich op tot een van de grote Vlaamse gezichten van de nieuwe VLD. Daar voelde hij zich nog beter thuis dan in de PVV.

In het parlement valt de gedreven manier van spreken van André op. Op een onnavolgbare wijze bijt hij de zinnen af waarmee hij in dit parlement plezier en sfeer brengt, terwijl hij toch de ministers het vuur aan de schenen legt. André staat ook bekend als een van de weinige sportspecialisten in het parlement. De wielrennerij en de vinkenzetters vonden in hem een warme pleitbezorger.

Toen de VLD na de verkiezingen van 1999 regeringsverantwoordelijkheid opnam, was André ontgoocheld omdat hij geen minister werd. Ik heb grote waardering voor de manier waarop hij die teleurstelling verwerkt heeft. In een recent interview zei André nog dat hij het ontbreken van een uitvoerend mandaat in zijn carrière als een gemis aanvoelt. Ik zie voor André twee mogelijkheden. Ten eerste is er de gemeentepolitiek. Ik voorspel dat hij na de volgende gemeenteraadsverkiezingen in Zulte incontournable zal worden voor de burgemeesterssjerp. Na zijn voorstel om Gerard Reve het ereburgerschap van Zulte aan te bieden, is de laatste twijfel weggefallen.

En ten tweede is er de landelijke politiek. André heeft dan misschien veel VLD'ers moeten laten voorgaan bij het uitdelen van de ministerportefeuilles, er is toch één discipline waarin hij in mijn partij iedereen te snel af is : de wielersport. Op de fiets klopt André zelfs de premier met glans, om van mij nog te zwijgen. Ik stel voor dat hij zijn sportieve gedrevenheid wat tempert en bij het fietsen ook eens anderen laat voorgaan. Het omgekeerde zal zich dan ongetwijfeld voordoen in de politiek. (*Applaus op alle banken*)

Ik heb bijzondere waardering voor de loyale maar kritische wijze waarop André ook als lid van de meerderheid in het parlement het regeringswerk volgt. André, als volbloed parlamentslid bent u een voorbeeld voor uw collega's. (*Applaus op alle banken*)

En ten slotte mag ik de opvolger van André als VLD-fractieleider in het zonnetje zetten. Met zijn imposante figuur en zijn alerte tussenwerpingen is ook Francis Vermeiren een van de smaakmakers van het parlement. Collega's, geef het maar toe, u geniet er allemaal van wanneer Francis in de clinch gaat met zijn eeuwige rivaal uit Zaventem, Eric Van Rompuy. Of vice versa.

We weten allen dat Eric Van Rompuy in de politiek van geen kleintje vervaard is. Maar in Zaventem, zo geeft hij zelf toe, heeft hij zijn meester gevonden. Met zijn grote gestalte zet hij bij wat er ook in zijn gemeente gebeurt, Van Rompuy letterlijk en figuurlijk in de schaduw. Dat heeft overigens niet alleen met een verschil in gestalte en rondborstigheid te maken. Als geen ander voelt Francis de polsslag van de burger aan. Hij ventileert die in tussenkomsten op partij-, fractie- en andere politieke vergaderingen. In soms hoogdravende woorden zegt hij wat de burger er echt van denkt en

trekt daarmee de vergadering weer met beide voeten op de grond. Het aantal burgers waarvan Francis de polsslagen heeft genomen, neemt daarbij een dergelijke omvang aan dat het bij andere politici grote afgunst wekt.

Als ik de vele kwaliteiten van Francis in een woord zou moeten samenvatten, zou ik het woord bemiddelaar gebruiken. Wars van elk extremisme is Francis de man die poogt uit de veelheid van standpunten, het compromis te puren waar iedereen zich kan achter scharen. Dat hij ook altijd een verzoenende rol speelt tussen mensen, maakt hem ook zo'n uitstekend fractieleider en burgemeester.

Francis is al sedert 1983 de eerste burger van Zaventem. Hij is als weinig anderen vertrouwd met de luchthavenproblematiek in al zijn facetten. Als sociaalvoelende liberaal heeft hij zich in de verschillende parlementaire assemblees waarin hij zitting had, een stevige reputatie opgebouwd. Francis legde in het parlement altijd een grote veelzijdigheid aan de dag. Hij beschikt over een groot redenaarstalent, waarbij hij zonder moeite overschakelt van ernst naar een onverwachte kwinkslag. (*Applaus op alle banken*)

Bij nader toezien hebben deze vijf parlementsleden toch iets gemeen. Ze hebben een groot hart voor de mensen. En daarmee brengen ze kleur in dit soms te zakelijke parlement. Ik wens alle vijf parlementsleden van harte geluk met hun twintigjarige mandaat. (*Applaus op alle banken*)

Dankwoord

De heer Norbert De Batselier : Als gehuldigde en als assemblee voorzitter heb ik de eer om hier in naam van ons vijven het woord te voeren en u te danken voor uw aanwezigheid, voor uw felicitaties en woorden van waardering.

We worden hier vandaag gehuldigd voor twintig jaar parlementair mandaat. Op zich een uiterst aangename ervaring, die ongetwijfeld de ijdelheid van alle jubilarissen streeft. Wie apprecieert niet een positief woord? In het moderne management zou dat behoren tot de human resources, tot het motiveren van de betrokkenen. U ziet dat een oude gewoonte van een parlementaire assemblee zelfs tot in het hedendaagse management kan doorwerken. In ieder geval danken wij u allen voor deze huldiging.

Een terugblik op een twintigjarige loopbaan als parlements lid doet me realiseren dat de tijd niet

stilstaat; dat we niet meer die rakkers zijn die in het begin van de jaren tachtig onbesuisd de parlementaire banken bevolkten. We zijn niet meer de politieke kwajongens die - de meesten nog groen achter de oren - het spreekgestoelte onveilig maakten en onverdroten hun politieke visies verkondigden, wars van de politiek gangbare teneur. Wij hadden bovendien geen schroom om ook tijdens nachtelijke vergaderingen ons standpunt onvermoeibaar, keer op keer te verkondigen, altijd met dezelfde energie en bravoure. Tot groot ongenoegen van enkele éminences grises, maar tot groot jolijt van anderen. Het treft mij dat, wanneer ik de gehuldigten één voor één bekijk, ik moet vaststellen dat wij nu zelf - althans wat ons uiterlijk betreft - de éminences grises in deze assemblee zijn en onze wilde haren letterlijk en figuurlijk zijn kwijtgeraakt.

Vijf carrières met een parlementair mandaat van twintig jaar, dat wil zeggen dat Francis, Gilbert, André, Herman en ikzelf een groot deel van ons leven al actief zijn in de politiek. Die vaststelling in acht nemend zult u het mij niet kwalijk nemen dat ik wat nostalgisch word en bij een gelegenheid als deze even terugblik op wat voorbij is. De voorbije decennia hebben wij immers gewerkt in een periode die gekenmerkt wordt door veel maatschappelijke veranderingsprocessen. De huldiging die ons hier te beurt valt, laat toe om vandaag, nog meer dan op andere dagen, het functioneren van de politiek van 1981 tot nu onder een vergrootglas te houden en opnieuw te observeren. Ik vermoed dat dat beeld alleszins een indringende terugblik biedt op wat een samenleving in twintig jaar kan doormaken.

Francis, André, Gilbert, Herman en ikzelf hebben boeiende, maar ook moeilijke en harde tijden meegemaakt. Onze politieke carrière startte na een moeizaam ageren, militeren en keihard werken binnen de eigen structuren. Toen bepaalden de media nog niet het politieke personeel en ook nog niet heel veel de politieke inhoud. We begonnen onze parlementaire carrière in een woelige politieke tijd. Zo'n twintig jaar geleden werd politiek België beheerst door het sociale, economische en financiële crisisbeleid van de regering-Martens V. Onze generatie moest werken binnen de context van werkloosheid, overheidsschulden en tekorten. Er was het regeren bij volmacht; de devaluatie van de Belgische frank; het in elkaar stuiken van de zogenaamde nationale economische sectoren zoals textiel, staal, scheepswerven, de glasverpakking en de steenkoolmijnen; en internationaal was er de rakettenkwestie.

Maar de moeilijkheden waren niet beperkt tot het sociaal-economische, ook institutioneel was dit een complexe periode. De staatshervorming van 1980 was de eerste stap in de richting van een gedecentraliseerd België, met vanaf 1980 weliswaar eigen zelfstandige regionale regeringen, maar nog geen autonome parlementen. We werkten alle vijf destijds in het systeem-met-de-twee-petjes, het zogenaamde dubbelmandaat. Door dit systeem van het dubbelmandaat werden we ongevraagd ook lid van de Vlaamse Raad en werden we verondersteld onze tijd te verdelen tussen de nationale en de Vlaamse assemblee. Getuige daarvan zijn de talrijke gebeurtenissen en verwezenlijkingen op beide niveaus.

Op het Belgische niveau was er de zaak-Happart, die in het midden van de jaren tachtig de politieke gemoederen sterk beroerde. Daarnaast hebben nog andere communautaire dossiers de voorbije twintig jaar zwaar gewogen op de politieke besluitvorming. De niet aflatende pogingen van de Franse Gemeenschap om in de Vlaamse faciliteitengemeenten het gebruik van het Frans te promoten, zijn daar een steeds terugkerend voorbeeld van.

Er was het Heizeldrama van 29 mei 1985, dat ervoor zorgde dat de regering-Martens V tijdens de laatste maanden van haar ambtstermijn struikelde over de politieke nasleep van die tragische gebeurtenissen. Het parlement werd vervroegd ontbonden en op 13 oktober werden de kiezers naar de stembus geroepen.

Eveneens op het einde van de jaren tachtig voerde de non-profitsector een reeks hevige en langdurige acties en stakingen, die de geschiedenis zullen ingaan als de Witte Woede en die in de jaren negentig nog regelmatig opflakkingen beleefden.

In 1991 leidden een politiek dispuut over de uitvoer van wapens naar het Golf-gebied en de rel rond de aanwezigheid in ons land van Walid Khaled, de woordvoerder van de terreurgroep van Aboe Nidal, tot een politieke crisis.

Eveneens erg belangrijk tijdens de voorbije twee decennia was dat de gevoerde begrotingspolitiek in de jaren tachtig en negentig heeft geleid tot een economisch succesvol begrotingsbeleid. Het begrotingstekort, dat in 1982 nog 14,40 procent bedroeg, werd als gevolg van een strenge en consequente begrotingspolitiek in 1997 omgebogen tot een begrotingsoverschot. Of het maatschappelijk

ook succesvol was en is, blijft betwistbaar, maar dat is een discussie voor academici.

Ook op het Vlaamse niveau hebben zich tijdens de laatste twee decennia een aantal belangrijke gebeurtenissen voorgedaan. Ik wil er u enkele in herinnering brengen.

Wie herinnert zich niet de zogenaamde Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen, een programma dat de toenmalige regering-Geens I in 1982 opstelde en dat onmiddellijk grote naambekendheid verwierf? Het dossier stond symbool voor de ontwikkeling van een eigen Vlaams industrieel beleid, waarbij de invoering van nieuwe technologieën, het maken van nieuwe producten en het aantrekken van buitenlandse bedrijven centraal stonden. De kritische discussies daarover waren diepgaand en maatschappelijk relevant.

Maar ook in de daaropvolgende jaren kwamen wij als volksvertegenwoordigers in politiek woelig vaarwater terecht.

De verschillende fasen van de staatshervormingen in 1980, 1988, 1993 en 2001 gaven de gemeenschappen en gewesten aanzienlijk meer autonomie en zorgden voor een uitbreiding van de bevoegdheden. Een van de belangrijkste onderdelen van de staatshervorming van 1993 was ongetwijfeld het principe van de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement in 1995. Daarmee kreeg Vlaanderen een volwaardige assemblee.

Een andere politiek zeer belangrijke beleidsbeslissing van 1981 was de ontwikkeling van een klantvriendelijke en efficiënte Vlaamse administratie. Dat resulteerde in de oprichting van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Openbare Instellingen, die elk een eigen organisatiemodel kregen.

Opmerkelijk was ook dat de voorbije twintig jaar de Vlaamse regering twee keer proportioneel werd samengesteld. Dat was zo tussen 1981 en 1985, toen de SP in de oppositie zat, en tussen 1989 en 1991, toen de toenmalige PVV naar de oppositiebanken werd verwezen.

Op 6 maart 1984 werd een decreet goedgekeurd dat Brussel uitriep tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Dit was een beslissing met een complexe voorgeschiedenis, die bovendien een communautair staartje kreeg met het belangenconflict dat de Franse Gemeenschapsraad

had ingediend.

Het voorstel van decreet-De Loore-Raeymaekers, dat het IJzermonument en het omringende domein in Diksmuide uitriep tot Memoriaal van de Vlaamse Gedachte, zorgde voor een woelig parlementair debat. Tegen dat voorstel rees in de Vlaamse Raad fel verzet van SP en PVV, dit omwille van de letters AVV-VVK of Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Kristus, die het monument sierden. Uiteindelijk werd het voorstel door een wisselmeerderheid van CVP en VU goedgekeurd. In de media werd het debat aangekondigd als 'Torenalarm in de Vlaamse Raad'.

In 1987 maakte het zogenaamde kabeldecreet de komst van commerciële televisie in Vlaanderen mogelijk. Het dossier had sinds 1985 aangesleept en eindigde met het luiden van de alarmbel, een instrument dat sinds de prille start van de Cultuurraad niet meer gebruikt was. Het belangrijkste gevolg van dit decreet was de oprichting van de commerciële televisiezender VTM, die uitsluitend met reclame-inkomsten gefinancierd wordt. Maar ook de opkomst van betaal- en doelgroepentelevisie werd mogelijk gemaakt.

Er was het Vlaamse Schoolpact, dat in november 1988 door de voorzitters van de vier toenmalige grote Vlaamse partijen werd afgesloten. Het politieke akkoord tekent de krijtlijnen waarbinnen het Vlaamse onderwijsbeleid zich in het volgende decennium zou kunnen ontwikkelen. Responsabilisatie, decentralisatie en democratisering waren de drie sleutelwoorden van het akkoord, dat toenmalig minister Daniël Coens uitwerkte met onder andere Luc Van den Bossche.

De zorg van de politiek voor het milieu nam sterk toe in de jaren tachtig en negentig, als gevolg van milieu-incidenten uit de jaren zeventig. Omdat er in de loop van de jaren tachtig geen geïntegreerd milieubeleid werd gevoerd, werd de commissie-Bocken opgericht, die tot doel had de milieuwetgeving te rationaliseren en te vereenvoudigen. In 1992 en 1993 werd het Mestactieplan opgesteld, waarin per bodemsoort bemestingsnormen vastgelegd werden. Dat plan zorgde voor heel wat commotie, zowel binnen als buiten de politieke arena.

In 1995, bij de eerste rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement, hebben de jubilarissen van vandaag resoluut voor het Vlaamse niveau en dus

voor dit huis gekozen. Wellicht zal de vaststelling dat we alle vijf onze wortels in de gemeentepolitiek hebben, daaraan niet vreemd zijn. Immers, het Vlaams Parlement is het niveau bij uitstek waar de beslissingen worden genomen die de burger het meest aanbelangen.

Sinds 1995 werd doorgewerkt aan besluitvormingsprocessen. Zo werd voor het stedelijk beleid het Sociaal Impulsfonds opgericht; er was de Vlaamse Wooncode, de hervorming van de VRT, het MAP II, de onderwijsdiscussies, het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de naamswijziging van BRTN in VRT, het decreet op de zeehavens enzovoort. Ik geef u hier slechts fragmenten, niet meer dan enkele flitsen van een periode waarin onze maatschappij op onnoemelijk veel manieren gewijzigd is.

De samenleving verandert immers, traag maar zeker, zoals continenten zich, onopgemerkt door wie er dagelijks op zit te kijken, verplaatsen en er nieuwe breuklijnen ontstaan. De economie globaliseert, het sociale leven fragmenteert; de kennismaatschappij maakt snel opgang; de negen-tot-vijfbaan verdwijnt, gezinsvormen veranderen; er is smog in de zomer, en drugs, aids, geweld en eenzaamheid krijgen een steeds grotere plaats in onze wereld. Daarbij komt dat structuren, instituten, ook partijen of overheidsinstellingen, zich vanuit het oogpunt van de burger vaak niet snel genoeg aan de behoeften van de samenleving kunnen aanpassen. Dat zorgt voor wrijving. Door die evoluties passen sommige politieke dekseltjes niet meer perfect op de potjes van vroeger en ook in het beleid is een aanpassing nodig. Dat aanpassen aan de nieuwe behoeften van de burger vergt immers voor alle beleidsmakers een voortdurende inspanning. Toch is het noodzakelijk om de vinger aan de pols te houden en de vragen van de samenleving te blijven detecteren. Dat is een moeilijke opgave, zeker omdat een aantal veranderingen in de maatschappij bij ons jubilarissen toch wel wat ongerustheid opwekken. Verandering en vernieuwing impliceren niet automatisch meer vooruitgang. Het maakt de politiek angstaanjagend passioneel.

Opvallend is dat de laatste twintig jaar de Vlaamse politieke fracties en de Vlaamse regering een merkwaardig groeiproces doorgemaakt hebben. Terwijl in het begin van de jaren tachtig nog schoorvoetend en vaag over een Vlaams programma werd gesproken, vindt de laatste jaren alsmear duidelijker een profilering van het Vlaamse politieke gebeuren plaats op basis van een eigen ideologische

visie op het Vlaanderen van morgen. Als jubilarissen zijn wij dan ook tevreden en trots dat wij aan dit proces hebben meegewerkt. Vlaams denken en handelen heeft bij onze generatie een steeds normalere plaats gekregen in ons politieke werken. Wij ervaren dat allen als positief. Ook omdat we dit Vlaams-zijn niet als een antihouding beschouwen maar in een federale en internationale dimensie kaderen.

De heer De Roo heeft op zijn eigen vriendelijke wijze onze politieke activiteiten, ons engagement, onze interesses en inzet in de verf gezet. We hebben aandachtig geluisterd naar het verhaal dat hij te vertellen had over elk van ons. Ik geef toe, zijn verhaal kwam met momenten bevreedend over. Een opfrissing van het geheugen doet goed, omdat we vaak zelf naargelang het moment of de ingesteldheid het positieve of het negatieve accentueren. Het is opmerkelijk dat, hoewel wij min of meer leeftijdsgenoten of - beter - politieke generatiegenoten zijn, wij het vak politiek toch altijd vanuit een ander perspectief en met andere aandachtspunten hebben ingekleurd. Elk van ons heeft de opdracht zijn functie als parlements lid, fractievoorzitter of minister vanuit zijn beweging maximaal en plichtsbewust in te vullen, voor ieder van ons met wisselend succes, maar ook dat maakt deel uit van het politieke metier.

Zeker is dat we de stiel van politicus geleerd hebben uit een lokale invalshoek : een Zaventemse, een Zultse, een Meense, een Zottegemse of een Dendermondse. Ik denk dat ik niemand oneer aandoe als ik zeg dat we de politiek zowel vanuit onze buik als vanuit onze ratio hebben gevoerd, uitgaand van onze perceptie en die van onze kiezers over waar politiek en besluitvorming voor moeten staan. We hebben geprobeerd om dat elk met onze eigen klemtonen, hoedanigheden en nadelen en met ons eigen karakter in te vullen.

We zijn immers allen uit een ander hout gesneden. Zo is er Francis Vermeiren, de nestor onder de gehuldigden. Echte inlandse eik : een harde houtsoort, zeer populair, gekenmerkt door een warme en degelijke uitstraling en bestand tegen een stootje. Maar ik heb Francis ook leren kennen als de grootste woelgeest tussen de andere partijen, ongeacht of hij dit nu deed vanuit de oppositie of vanuit de meerderheid. Met een kwinkslag en een uitgestreken gezicht zet hij de anderen regelmatig in de wind.

Gilbert Bossuyt, gesneden uit grenenhout, op het

eerste gezicht robuust, zeer standvastig, maar met een zachte kern. Altijd lachend, maar toch meelevend met de sociale problemen, inzonderheid die van zijn stad. En Herman De Loor, uit datzelfde deugdelijke hout gesneden : stevig en zeer solide. Een man uit een stuk. In Zottegem zeggen ze : een socialist zoals ze er nu geen meer maken. André Denys op zijn beurt is gesneden uit eerste-keuzebeuk; een hoogwaardige en veelgevraagde houtsoort, structuurvast, betrouwbaar en flexibel indien vereist. Ik laat het verder aan u over om mij te catalogeren.

We hebben alle vijf met volle overtuiging meegewerkt aan het opbouwen van een parlementaire democratie. Allemaal, in onze verschillende vormen en gedaanten en met onze individuele eigenschappen en eigenaardigheden, hebben we getracht maximaal invulling te geven aan datgene waar parlement en democratie volgens ons voor moeten staan. En dat politiek een bijzonder interessant werkterrein is, zal voor u niet nieuw zijn.

Maar het is ook een bijzonder riskant gebied, een gevaarlijk kruispunt van maatschappelijke invloeden, noden en politieke beleidsvoering. Dat kruispunt wordt drukbevolkt door politici die - laat het mij voorzichtig zeggen - elkaar het licht niet altijd gunnen. Dat zorgt uiteraard soms voor botsingen.

Als we terugblikken, zijn we tevreden maar nog niet voldaan. Tevreden over het stuk politieke weg dat we afgelegd hebben, de barrières die we hebben genomen, de resultaten die we hebben geboekt, de relaties en vriendschappen die zijn ontstaan. We zijn echter niet voldaan. Dat kan ook niet, want het werk van een parlements lid is nooit af. Het betekent constant inspelen op nieuwe evoluties en tendensen; kritisch evalueren van processen; inschatten van nieuwe uitdagingen die op ons afkomen enzovoort. Het is het voortdurend voortbouwen aan een maakbaar democratisch Vlaanderen.

We kijken vandaag alle vijf terug op het stuk weg dat we samen afgelegd hebben, maar kijken evenzeer met een niet aflatende energie vooruit naar de opdracht die ons nog te wachten staat. Ook al zal die toekomst ook voor ieder van ons weer niet eenduidig zijn. Ik hoop van harte dat we dat kunnen doen met dezelfde collegialiteit, met dezelfde inzet, maar eveneens met de nodige humor en zin voor relativiteit.

Ten slotte wil ik nog een dankwoord richten aan alle

medewerkers van het Vlaams Parlement, van laag tot hoog, die ons met hun inzet en competentie bij het uitoefenen van onze opdracht dag na dag bijstaan. (*Applaus op alle banken*)

Receptie

De voorzitter : Graag nodig ik u nu, samen met de jubilarissen en de genodigden, uit in de Schelp waar het Vlaams Parlement u een receptie aanbiedt.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van deze bijzondere plenaire vergadering.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 12.32 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Claudine De Schepper : gezondheidsredenen ;

Mark Van der Poorten : familieverplichtingen.

